

Jubelakkoord is een wangedrocht

NRC.NEXT

3 mei 2012 donderdag

Copyright 2012 NRC Media B.V. All Rights Reserved

Section: Opinie

Length: 807 words

Byline: Laurens Buijs e.a.

Body

SAMENVATTING

In Nederland is ten onrechte juichend gereageerd op het 'Kunduz-akkoord'. Met deze maatregelen gaat Nederland erop achteruit.

VOLLEDIGE TEKST:

Een „huzarenstukje“, „moedig“, „daadkrachtig“, „historisch“ en „uniek“ - het wandelgangenakkoord van de 'Kunduzcoalitie' is jubelend ontvangen. Na anderhalf jaar rechts gedogen neemt het 'redelijke midden' zijn verantwoordelijkheid, klinkt het. Of, zoals voorzitter Alexander Rinnooy Kan van de Sociaal-Economische Raad het verwoordde: „Ik ben blij dat we terug zijn bij de normale politieke verhoudingen.“

Dit gejubel is gebaseerd op een idee dat ook resoneert in de platgelopen uitspraak dat partijen 'over hun schaduw heen zijn gesprongen': met de komst van het akkoord heeft niet een politieke ideologie, maar de 'neutrale redelijkheid' gezegevierd.

Het 'Kunduz-akkoord' is eerder de bezegeling van de neoliberale dominantie, waarvan wat scherpe kantjes zijn afgevijld. De door de gedereguleerde financiële markten aangerichte schade blijft verhaald worden op de publieke sector, uit loyaliteit aan een Europees project dat neoliberale herstructurering combineert met een voorkeur voor technocratische besluitvorming. Met dit nieuwe midden zijn een socialer Nederland en een democratischer Europa verder weg dan ooit.

Het buitenland weet wel dat er weinig reden is om trots te zijn op de massabezuinigingen van de Kunduz-coalitie. Volgens The Wall Street Journal is het probleem van Nederland „niet zijn publieke schuld“, maar private (hypotheek)schulden. De Financial Times beschreef de ontwikkelingen in Nederland als een „weezinwekkende vertoning van de Europese zelfkastijding“ en vraagt zich af hoe een van Europa's meest solvabele landen het in zijn hoofd haalt zo hard te snoeien.

De verhoging van de btw, het flexibiliseren van de arbeidsmarkt en het bevroren van de ambtenarensalarissen leiden juist tot economische stagnatie. Ook sociaal is de prijs hoog: grotere sociale ongelijkheid en afbraak van zorgvuldig opgebouwde, institutionele solidariteit.

Jubelakkoord is een wangedrocht

GroenLinks krijgt voor dit 'realisme' alle lof toegezwaard - ten onrechte. Fractievoorzitter Jolande Sap rept met geen woord over het feit dat de bevolking betaalt voor de bancaire reddingsoperatie in 2008, waarmee het begrotingstekort steeg van 45 naar ruim 58 procent. Het vallen van het kabinet-Rutte was bij uitstek een kans om af te rekenen met de contraproductieve snoeimentaliteit van het kabinet en om te komen met een eigen, linkse visie op de crisis. Door de aandacht erop te vestigen dat de private schulden in Nederland veel hoger zijn dan de publieke schulden. Of dat het bizar is dat banken die door publiek geld overeind zijn gehouden, dreigen de rente op staatsleningen te verhogen. En dat bij ABN Amro, waarvan de overheid de enige aandeelhouder is, van geen enkele nullijn sprake is.

Niets van dit alles - GroenLinks verbond zich aan dit akkoord en kan in aanloop naar de verkiezingen niet gezamenlijk optrekken met linkse partijen om de aanval te openen op de Brusselse bezuinigingslogica.

Met het ondertekenen van het Kunduz-akkoord tonen de ondertekenaars dat ze niet begrijpen waar de eurocrisis over gaat. Om Europa sociaal en toekomstbestendig te maken, is een economische visie nodig die verder gaat dan het in balans brengen van uitgaven en inkomsten en die afrekenet met de neoliberale reflex om de staatskas te laten opdraaien voor het falen van private markten.

In plaats hiervan is er een brief onderweg naar de Europese Commissie, die ongetwijfeld zal worden gebruikt ter legitimering van het Europese saneringsbeleid en als vrijbrief om de teugels in kwetsbare economieën als Griekenland, Spanje, Portugal, Italië en Ierland harder aan te trekken. Als Nederland daadwerkelijk een gids wil zijn voor het noodlijdende Europa, dient het zijn idee van 'neutrale redelijkheid' bij te stellen.

Het Kunduz-akkoord lijkt vooral een poging een nieuw politiek midden uit te vinden en de flanken uit te sluiten. GroenLinks kiest voor het midden en tegen samenwerking met de PvdA en de SP. Zelfbenoemde progressieven jubelen dat de PVV voorlopig is uitgeschakeld. Dit getuigt van naïviteit en gebrekkig politiek inzicht. De politieke en sociale onvrede die aan de opkomst van de PVV en de groei van de SP ten grondslag ligt, is niet verdwenen.

Om deze onvrede weg te nemen, moet links niet aan technocratisch probleemmanagement doen, maar aan linkse politiek die zich laat leiden door consistente idealen.

Laurens Buijs is socioloog aan de Universiteit van Amsterdam. David Hollanders is econoom aan de TiasNimbas Business School en de Universiteit van Tilburg. Paul Mepschen is antropoloog aan de Universiteit van Amsterdam. Merijn Oudenampsen is politicoloog en socioloog aan de Universiteit van Tilburg.

Het buitenland weet wel dat er weinig reden is om trots te zijn op de massabezuinigingen

Graphic

Illustratie Merlijn Draisma

Classification

Language: DUTCH; NEDERLANDS

Publication-Type: Krant

Journal Code: nrc.next

Jubelakkoord is een wangedrocht

Subject: Public Finance (93%); Gross Domestic Product (88%); Economic Crisis (77%); Labor Force (71%); Monetary Unions (71%); Central Banks (69%); Economic Policy (69%); Communities + Neighborhoods (67%); National Debt (64%); Political Parties (64%); Economic Conditions (63%); Monetary Policy (63%); European Union (62%)

Load-Date: May 3, 2012

End of Document